



Plan van aanpak Transitievisie Warmte Rijswijk

december 2020

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl

1. DE TRANSITIEVISIE WARMTE

1.1. DE OPDRACHT

Nederland moet in 2030 de uitstoot van broeikasgassen met 49% hebben verminderd ten opzichte van 1990 en in 2050 klimaatneutraal zijn. Om deze doelstellingen te halen, is in juni 2019 een Nationaal Klimaatakkoord ondertekend waarin afspraken staan voor de sectoren gebouwde omgeving, landbouw en landgebruik, elektriciteit, industrie en mobiliteit. Vooral de afspraken voor de sectoren gebouwde omgeving en elektriciteit hebben grote impact op onze gemeente. Er komt een complexe taak bij gemeenten te liggen. De uitgangspunten van de energietransitie en de rol die wij daarbinnen hebben, zijn vastgelegd in het Basisdocument Energietransitie Rijswijk (maart 2020). Een van de zaken die wij moeten opstellen, is een Transitievisie warmte. Dit plan van aanpak geeft aan hoe we voor eind 2021 komen tot het vaststellen van het Transitievisie warmte.

1.2. UITGANGSPUNTEN

In het Basisdocument Energietransitie Rijswijk is een achttal uitgangspunten vastgelegd voor de energietransitie:

Betaalbaarheid: De Rijswijkse energietransitie vindt plaats tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. We starten daarom gefaseerd en alleen daar waar de slagingskans optimaal is. We streven naar woonlasten-neutraliteit. Speciale aandacht heeft de gemeente voor groepen die zelf moeilijk kunnen investeren.

No regret: Gelet op alle onzekerheden in de energietransitie zetten we onze schaarse middelen in op zaken die altijd goed zijn. Denk hierbij aan het stimuleren van isolatiemaatregelen. Onafhankelijk van het alternatief voor aardgas, zal een woning in zekere mate geïsoleerd moeten worden. Tegelijkertijd draagt isolatie wezenlijk bij aan het verbeteren van het wooncomfort, het verminderen van energiegebruik en de energierekening. Ook het verrichten van onderzoeken valt hieronder.

CO₂-reductie: De kern van deze opgave is het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen. Bij de keuze voor een alternatief voor aardgas mag er dus geen sprake zijn van een structurele toename van CO₂.

Van 'government' naar 'governance': Het vraagstuk van de energietransitie is complex en vraagt om collectief handelen. De gemeente heeft een regierol die bestaat uit het verbinden en faciliteren van partijen met de juiste kennis en kunde. De gemeente werkt van buiten naar binnen.

Realistische communicatie: Inwoners kunnen vertrouwen op een gemeente die tijdens het hele proces staat voor openheid en samenwerking. Ook moet er duidelijkheid zijn over de rol en positie van de gemeente in de energietransitie.

Borgen belangen: Als gemeente stellen we ons actief en constructief op in de verschillende (regionale) samenwerkingsverbanden. We pakken onze verantwoordelijkheid, maar blijven ook scherp op onze eigen belangen. Dit vraagt om een strategische benadering.

Voorbeeldfunctie: Als gemeente geven wij het goede voorbeeld in de energietransitie. Zo houden wij rekening met een duurzame energievoorziening van bijvoorbeeld ons eigen vastgoed en wagenpark.

Haalbaarheid: We doen wat haalbaar is. Het voldoen aan de wettelijke eisen is al een enorme operatie op zichzelf. De eerdere ambitie om al in 2040 een energie-neutrale gemeente te zijn, is simpelweg niet realistisch.

1.3. DOEL VAN DE TRANSITIEVISIE WARMTE

Het opstellen van de Transitievisie Warmte heeft tot doel om tot een gedragen visie te komen op de warmtetransitie. De Transitievisie Warmte biedt voor eenieder een helder handelingsperspectief. Dit perspectief heeft betrekking op de vraag:

- » Wat eenieder zelf kan, als het gaat om het treffen van 'no-regret' maatregelen;
- » Zicht op de alternatieve voorkeurswarmtevoorziening en de mogelijke fasering ervan;
- » Een beschrijving van de uitvoering van de visie en de rol van de gemeente daarbinnen (governance).

De Transitievisie Warmte en daarmee de route naar aardgasvrij, is echter niet in beton gegoten. Ook niet nadat de Transitievisie Warmte is vastgesteld door de raad eind 2021. De energietransitie is een proces van ervaring, kennis opdoen en leren in de eerste wijken. De visie zal om de paar jaar moeten worden bijgesteld op basis van nieuwe kennis en inzichten. In dit licht is ook in het Klimaatakkoord afgesproken dat in de Transitievisie Warmte alleen aangegeven moet worden welke wijk(en) voor 2030 van het aardgas afgaat(n). Het gaat hier om een beleidskeuze en dit is nog niet het definitieve besluit dat een wijk van het aardgas gaat. Voor wijken na 2030 maken we op een later moment de beleidskeuze. Voor deze wijken geven wij nu in de Transitievisie Warmte wel een perspectief in de vorm van een voorkeursalternatief aan, maar de definitieve keuze voor dit voorkeursalternatief en tijdstip van uitvoering vraagt om nadere besluitvorming. Met betrekking tot de integraliteit van de visie is het raadzaam om wel de scope tot 2050 mee te nemen in de Transitievisie warmte. Dit omdat lokale warmtenetten wel toekomstbestendig moeten zijn. Warmtebronnen en warmtenetten zijn gekoppeld aan een specifieke vermogenslevering. Door de wijken aan te wijzen waarvoor een warmtenet het meest aantrekkelijke alternatief is, kan de netbeheerder beter het warmtesysteem ontwikkelen en toekomstbestendig maken. Dit kan het warmtesysteem als geheel goedkoper maken én daarmee de warmtetransitie haalbaarder maken.

Voor de wijken die wel voor 2030 gepland zijn om van het aardgas af te gaan, geldt dat de Transitievisie Warmte niet het formele besluit is dat wijken van het aardgas afgaan. Het formele moment zullen de wijkplannen zijn. Deze wordt(en) opgesteld nadat de Transitievisie is vastgesteld. Een vergelijk met de huidige ruimtelijke structuurvisie en bestemmingsplannen (omgevingsvisies c.q. omgevingsplan) gaat goed op. De formele stappen die de gemeente moet doorlopen om een wijk van het aardgas af te halen, worden vastgelegd in de Wet collectieve warmtevoorziening (Warmtewet). De besluitvorming van de wet is nog in procedure. Het is niet de verwachting dat de wet eerder dan begin 2023 in werking zal treden.

De Transitievisie Warmte is daarmee het beste te omschrijven als een basis- en kaderstrategie voor het realiseren van de maatschappelijk meest betaalbare warmtetransitie. Vanuit de Transitievisie Warmte gaat de gemeente met de lokale stakeholders per buurt de strategie verfijnen en waar nodig aanpassen (binnen de kaders van de basisstrategie).

1.4. WARMTELINQ ALS BASIS VOOR WARMTENET

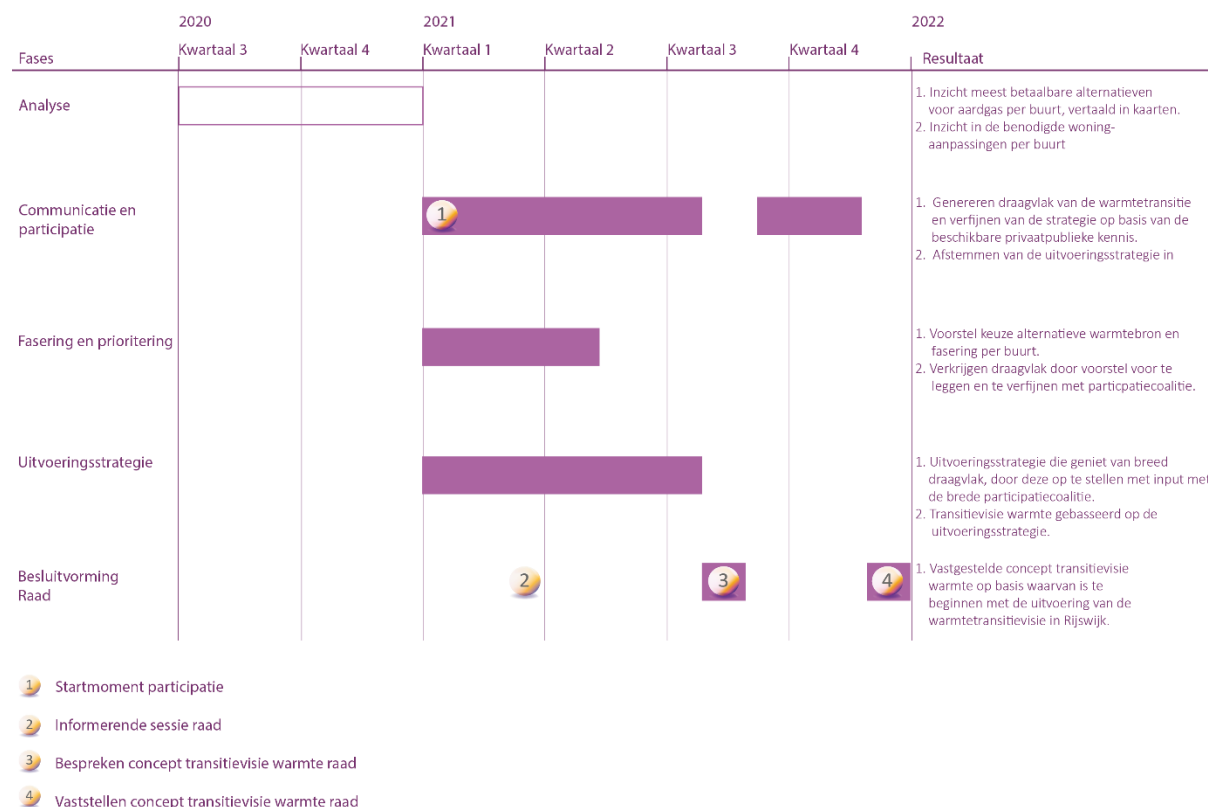
In het verleden en de afgelopen tijd zijn al verschillende onderzoeken naar de energietransitie in Rijswijk geweest. Hieruit is telkens gebleken dat een warmtenet kansrijk is in delen van Rijswijk met een hoge dichtheid en veel gestapelde bouw. Ook uit de concept Regionale Energiestrategie komt

naar voren dat delen van Rijswijk het best aan te sluiten zijn op een collectief warmtenet mede gevoed vanuit een regionaal transportnet en lokale bronnen. De potentie voor een warmtenet in Rijswijk is dan ook groot. Een warmtenet is een collectieve oplossing en daarmee complex om te realiseren. De warmtevraag dient voorafgaand aan de aanleg georganiseerd te worden om de aanleg haalbaar te maken. Een warmtenet aanleggen vergt een grote investering. Vooraf moet duidelijk zijn of de investering voor een (markt)partij haalbaar is. Daarbij is in de concept wettekst (wet Collectieve warmte (WCW) onderscheid gemaakt tussen de regionale hoofdstructuur, die conform de concept wet openbaar is (nutsvoorziening en is toebedeeld aan Gasunie) en het lokale distributienet, dat naar verwachting ook commercieel is in te richten.

Om warmte te kunnen leveren, zijn warmtebronnen nodig. Kansrijk lijken op dit moment: WarmtelinQ (voorheen Leiding door Midden inclusief achterliggende warmtebronnen), geothermie en aquathermie. In de verre toekomst is wellicht ook waterstof en groengas een optie. In het Basisdocument is gesteld dat we pas concreet invulling geven aan de warmtemix wanneer we zeker weten welke mix de meest betaalbare, haalbare en comfortabele oplossing voor onze inwoners is. De Transitievisie Warmte geeft hier helderheid in. In het kader van de Transitievisie gaan we ook nadrukkelijk kijken naar de kosten van de warmtetransitie. We weten allemaal dat de energietransitie veel geld kost. Als we meer inzicht krijgen in de kosten kunnen we ook betere afwegingen maken en de voorwaarden waaronder de transitie vorm kan krijgen formuleren. Het gezamenlijk formuleren van de voorwaarden is een essentieel onderdeel van deze Transitievisie warmte.

2. PROCES OPSTELLEN TRANSITIEVISIE WARMTE

In deze paragraaf zijn de belangrijkste stappen omschreven om te komen tot een Transitievisie warmte. Deze stappen zijn iteratief, ofwel de stappen hebben wederzijds in de tijd effect op elkaar.



STAP 0 VERKENNEN: BASISKAART WARMTETRANSITIE (OKTOBER-DECEMBER 2020)

De gemeente is door het rijk aangewezen als de regisseur van de Transitievisie. Als eerste is het van belang om te weten wat er speelt. Veel data zijn beschikbaar en er is in het land al kennis opgedaan bij het aardgasvrij maken van wijken. We zijn al gestart met de analyse van de warmtevraag en aanbod. Hierbij zijn de volgende gegevens relevant:

- » Wat is de totale warmtevraag van de woningen en bedrijven, nu en in de toekomst;
- » In welke wijken wordt het riool- of het gas-, dan wel elektriciteitsnet, vervangen;
- » Welke bestaande gebouwen worden voor 2030 gesloopt en waar gaat nieuwbouw plaatsvinden;
- » Welke wijken kennen een herstructureringsopgave de komende 10 jaar;
- » Welke (potentiële) warmtebronnen zijn in de gemeente aanwezig en wat zijn hun voor- en nadelen;

- » Hoe goed is de bebouwde omgeving geïsoleerd en hoeveel is er te winnen met isoleren;
- » Wat zijn de benodigde investeringen voor gebouweigenaren;
- » Welke monumentale beperkingen zijn aanwezig voor het invullen voor de warmtetransitie;
- » Waar in de gemeente is ruimte om een warmteoverdrachtstation/geothermiebron te realiseren?

Door deze data te verzamelen en in kaart te brengen, is een beeld te verkrijgen van de warmtevraag en -aanbod en een concept warmteprogrammering in de gemeente. Eveneens kan de gemeente inzichtelijk krijgen waar mogelijk warmtewinning- en warmtedistributiesystemen in onze gemeente zijn te realiseren en hoeveel warmte lokaal is te winnen per bron, zoals restwarmte en geothermie. En hoeveel energie er mogelijk in de toekomst te besparen is door isolatie.

De afgelopen tijd zijn er diverse modellen verschenen, zoals de startanalyse van het PBL. De modellen hebben het doel inzicht te geven in het maatschappelijk meest voordelige alternatief voor aardgas. Ieder model houdt zijn eigen parameters, kengetallen en aannames aan, dus het is raadzaam deze onderling te vergelijken, te wegen en te vertalen naar een beeld voor Rijswijk. Op basis van de verschillende modellen gaan we toewerken naar een mogelijk lokaal eindbeeld. Daarbij is het van belang inzicht te bieden in welke extra parameters invloed hebben op de resultaten. Het resultaat van deze exercitie, op basis van data en lokale kennis, is een eerste kaartbeeld van de warmtetransitie. In de Transitievisie Warmte zijn ook de mogelijke keuzes en de daarbij behorende consequenties aangegeven.

Het resultaat laat per wijk de warmteopties zien op basis van bovenstaande analyses en data. Dit geeft weer hoe een aardgasvrij Rijswijk er in 2050 uit kan zien. We maken daarnaast inzichtelijk wat de maatschappelijke kosten voor de alternatieve warmteopties zijn per verschillend vastgoedtype. Op basis van al deze informatie kunnen we het gesprek aangaan met de diverse partijen en bewoners.

Resultaat:

- » Set van data;
- » Basiskaart met alternatieve warmteopties;
- » Overzicht maatregelen inclusief indicatie van de kosten per vastgoedtype.

STAP 1: BETREKKEN BEWONERS, BEDRIJVEN EN ORGANISATIES (JANUARI – MAART)

De warmtetransitie is een lastig - deels technisch - onderwerp. Bijna iedereen in Rijswijk (bewoners, bedrijven en instellingen) krijgt vroeg of laat te maken met de energietransitie. Uitgangspunt voor het opstellen van de Transitievisie Warmte is dat de gemeente weliswaar een regierol heeft, maar bewoners en bedrijven nauw betreft en meeneemt bij het opstellen van de visie. In het hoofdstuk 'Participatie' hebben we de wijze van participatie uitgewerkt. Daarbij sluiten wij de ogen niet voor het feit dat veel bewoners en bedrijven niet zitten te wachten op de energietransitie en dus ook niet betrokken willen worden bij het opstellen van de visies. Toch krijgt bijna iedereen er mee te maken. Via brede publiekscampagnes doen wij ons best om zoveel mogelijk bewoners en bedrijven te bereiken. Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte richten wij ons op bewoners en bedrijven die wel mee willen denken. De overige bewoners en bedrijven zullen wij zo goed mogelijk via algemene media informeren.

Tijdens deze stap willen we met de verschillende betrokkenen in gesprek gaan over de volgende zaken:

- » Het delen van de conclusies uit de data-analyses over de alternatieven om van het gas af te gaan;
- » Wanneer zou een logisch moment zijn om van het gas af te gaan (fasering en prioritering);
- » Hoe willen wij komen tot uitvoering van de energietransitie gericht op de participatie en proces;
- » Wat betekent dit voor de betrokkenen, zowel financieel, als qua impact op hun woning/gebouw/omgeving;
- » Nader onderzoek doen naar de concrete haalbaarheid van de warmtenetten in enkele wijken in Rijswijk op wijkniveau;
- » Welke ondersteunende middelen zijn er beschikbaar voor de verschillende partijen?

Resultaat:

- » Tussenrapportage die als basis dient voor het opstellen van de Transitievisie warmte.

STAP 2: OPSTELLEN UITVOERINGSTRATEGIE (JANUARI-MEI)

Het vraagstuk van de energietransitie is te complex en vraagt ook om collectief handelen. De gemeente heeft een regierol die bestaat uit het verbinden en faciliteren van partijen met de juiste kennis en kunde. Dit betekent dat we in de Transitievisie Warmte Rijswijk duidelijk moeten aangeven wat we van wie, wanneer verwachten. De Wet Collectieve Warmtevoorziening (WCW, ook wel Warmtewet 2.0 genoemd) bepaalt in grote mate de rol van de gemeente in de energietransitie. Vooralsnog is nog niet duidelijk wanneer de wet ingaat en hoe deze er inhoudelijk precies uit gaat zien. De verwachting is wel dat de komende maanden meer duidelijk wordt hoe de hoofdlijnen van de wet eruit komen te zien. Het mag duidelijk zijn dat de wet een belangrijke voorwaarde is om te komen tot een goede uitvoering van de warmtetransitie. Vooruitlopend op deze wet moeten en kunnen we al wel aangeven hoe we zelf in Rijswijk de warmtetransitie willen vormgeven. Daarmee geven we inhoud aan het uitgangspunt van 'government' naar 'governance'. De vraag is hoe wij samen met andere partijen dus uiteindelijk komen tot uitvoering. De uitvoering is niet alleen gericht op warmtenetten. Naast de warmtenetten, wat wel het lastigste uitvoeringsvraagstuk is, zijn er nog alternatieve verwarmingsopties en kan bovendien al gestart worden met het reduceren van de warmtevraag in de woning of het gebouw. Bewoners en bedrijven kunnen daar zelf al veel in betekenen. Dit zal ook nadrukkelijk een van de uitvoeringslijnen zijn.

De aanleg van een alternatieve warmtevoorziening in delen van Rijswijk, is uiteindelijk wel een belangrijke pijler onder het transitieverhaal. In het voorjaar van 2020 is een eerste markverkenning uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er diverse marktmodellen bespreekbaar zijn met de markt. Van belang is dat de gemeente duidelijk positie kiest. Vooralsnog sluiten we geen van de (markt)modellen uit. We willen dan wel moeten wel de regie voeren zodat de bewoners straks voldoende beschermd zijn. Hoe ziet de regie hierop er dan uit? En wat verwachten we dan van de markt en welk model past daarbij? We zien om ons heen verschillende marktmodellen. Vraag is wat past bij ons. De komende maanden willen we komen tot meer inzicht. Dit doen we door praktijkvoorbeelden elders in het land te bezoeken/bevragen (4-5 voorbeelden). Vanuit deze kennis en de markverkenning willen we antwoord gaan geven op de volgende vragen:

- » Welke systeemkeuze heeft de voorkeur en welk marktsysteem hoort daarbij;
- » Wat is een ideale schaalgrootte voor een warmtenet;
- » Welke stappen moeten we zetten om te komen tot selectie van marktpartij;
- » Wat is de rol van de gemeente;
- » Wat is de rol van de corporaties en andere belangrijke en/of grote eigenaren van vastgoed;
- » Welke stappen moeten we zetten om tot realisatie te komen;
- » Onder welke voorwaarden kunnen we tot uitvoering komen?

Het doel van het Transitievisie Warmte is niet om komen tot selectie van een marktpartij of -partijen. Het kan wel zo zijn dat de situatie zich voordoet dat we parallel aan het opwerken van de Transitievisie, al gericht marktpartijen benaderen om met ons in gesprek te gaan over langdurige samenwerking. Dit vraagt dan wel een afzonderlijk collegebesluit.

Resultaat:

- » Bepalen van rol en verantwoordelijkheid van de gemeente;
- » Richting bepaling marktordening warmtesysteem;
- » Uitvoeringsstrategie;
- » Voorwaarden waaronder is te komen tot uitvoering.

STAP 3: BESLUITVORMING (JULI-DECEMBER)

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat elke gemeente voor eind 2021 een Transitievisie Warmte vaststelt. De planning houdt rekening met het feit dat de Transitievisie Warmte uiterlijk in december 2021 ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad. De Transitievisie is een generiek beleidsdocument dat geldt voor de gehele gemeente. Dit betekent dat het voorstel is om de vaststelling vooraf te laten gaan door een formeel inspraakmoment van 6 weken. Hieruit volgt de onderstaande planning:

- » Voor het zomerreces of net na het zomerreces aanbieden formele behandeling van het concept Transitievisie Warmte aan de raad;
- » Na het zomerreces ligt het ter inzage en gedurende 6 weken is er een formeel inspraakmoment;
- » Verwerken reactie van het inspraakmoment;
- » Aanbieden definitieve Transitievisie Warmte aan de raad uiterlijk december 2021.

Resultaat:

- » Vastgestelde Transitievisie Warmte Rijswijk.

3. PARTICIPATIE

De energietransitie gaat bijna iedereen aan in Rijswijk. Dit betekent ook dat wij zoveel mogelijk bewoners en bedrijven moeten gaan bereiken de komende jaren. De regie voor de energietransitie ligt bij de gemeente. We zien ook een grote rol voor diverse andere partijen weggelegd als het gaat om invulling van het beleid en de uitvoering van de energietransitie. Sterker nog, we kunnen niet zonder andere partijen, zoals bijvoorbeeld de woningcorporaties als vastgoedeigenaar, maar ook alle andere eigenaren van vastgoed zijn straks betrokken bij de uitvoering. De belangen van bewoners, ondernemers en/of maatschappelijke instellingen zijn groot. Dit omdat er wordt ingegrepen in de directe leefomgeving van bewoners en bedrijven en hier kosten aan verbonden zijn. Het is daarom van belang dat we de belangrijkste betrokkenen ook nadrukkelijk betrekken bij het opstellen van onze visie, zodat de uitvoering daarna door veel partijen wordt gedragen en opgepakt. Wij sluiten aan bij de het participatiebeleid en de participatiewijzer die 6 oktober 2020 door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De energietransitie vraagt een participatieaanpak op maat, omdat er veel factoren meespelen. Enerzijds is een pragmatische aanpak gewenst, anderzijds moet er een structuur worden gebouwd die past bij de verschillende doelgroepen en fases van de energietransitie. Jongeren vragen een anderen benadering dan gezinnen of ouderen. Hetzelfde geldt voor eigenaren van woningen in tegenstelling tot huurders, particulieren in tegenstelling tot bedrijven en in het proces als het gaat om beleidsvorming of uitvoering. Het is van belang om telkens de verschillende doelgroepen in de gaten houden en te bepalen wat het doel is van het proces. Is dat informatie ophalen, toetsen of brengen. We zien een belangrijke rol voor de Adviesraad Energietransitie weggelegd om mee te denken over hoe de participatie vorm te geven. De kennis en ervaring die we gaande weg opdoen kan input zijn voor een herijking van het beleid. Er is al veel ervaring opgedaan in andere gemeenten, waar we gebruik van zullen maken.

Het proces moet daarom zorgvuldig zijn. Met name richting uitvoering is het doorlopen van een zorgvuldig proces belangrijker dan snelheid. De energietransitie is geen gemakkelijk onderwerp. Het vraagt veel technisch inzicht om alles te overzien. Dit betekent dat we stap voor stap duidelijk inzichtelijk moeten maken wat we gaan doen en met welk doel. Stap voor stap komen we zo samen verder, waarbij richting uitvoering de bewoners en bedrijven steeds nauwer betrokken zijn.

Gezien de ontwikkeling van COVID moeten wij er niet vanuit gaan dat we grote fysieke bijeenkomsten kunnen gaan organiseren voor de bewoners en bedrijven van Rijswijk, om hen mee te nemen in de stappen die we zetten. Dit betekent dat we op alternatieve wijze de bewoners en bedrijven moeten informeren en betrekken bij het onderwerp.

Gezien het onderwerp hebben wij gekozen om de participatie in drie verschillende facetten op te delen:

- » Projectgroep/stuurgroep (zie organisatie);
- » Inrichting van een Adviesraad Energietransitie;
- » Individuele bewoners en bedrijven.

Stuurgroep

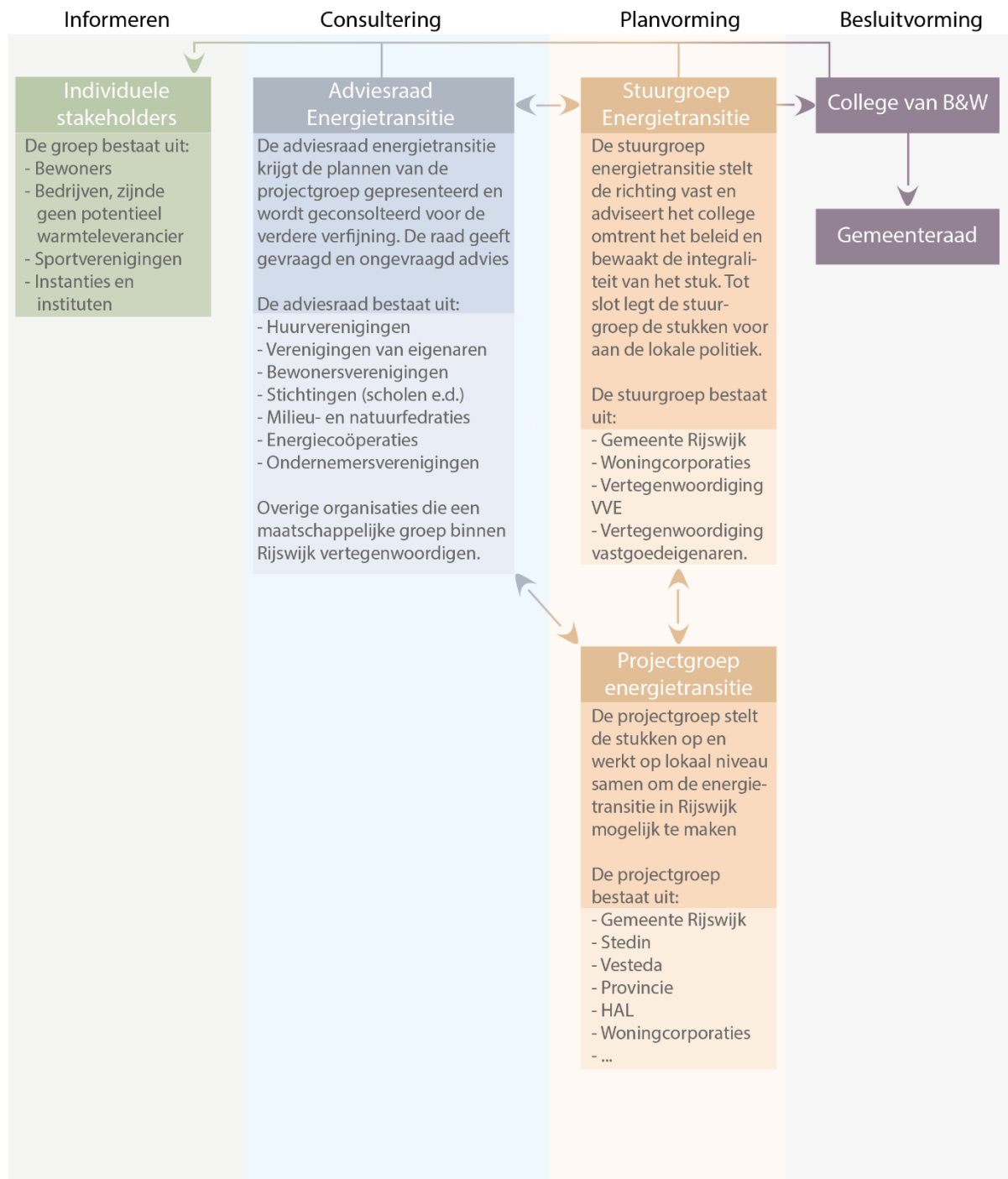
De stuurgroep bestaat uit de wethouder Energietransitie, de directeurs van de woningcorporaties, Stedin, vertegenwoordiger van een Vereniging van Eigenaren en een grote vastgoedeigenaar. De stuurgroep komt een 4-6 keer per jaar bij elkaar en bespreekt de beleidsmatige stukken en de keuze die daarin worden voorgesteld. De stuurgroep heeft geen formeel besluitvormingsbevoegdheid, maar zorgt voor afstemming en advies richting het college. De afstemming van beleidsmatige keuzes in stuurgroep is onderdeel van een zorgvuldige afweging van beleidsvoorstellen.

Projectgroep

De projectgroep is breder geformeerd dan de stuurgroep en bestaat uit personen van diverse externe organisaties. De samenstelling van de projectgroep is afhankelijk van de onderwerpen die langskomen. De projectgroep voert opdrachten uit en adviseert en rapporteert naar de stuurgroep.

Adviesraad Energietransitie Rijswijk

Zoals gezegd raakt de energietransitie (bijna) iedereen. De energietransitie is een langlopend proces die in stappen plaatsvindt. Om de belangen van de verschillende betrokkenen goed te bewaken, is het voorstel om met een Adviesraad Energietransitie te gaan werken waar diverse betrokkenen zitting in nemen. De adviesraad kan gevraagd en ongevraagd het college van advies voorzien. Op deze manier denken we op een goede wijze de participatie in te vullen. Aan de rol en samenstelling willen we in de eerste maanden van 2021 met de “adviesraad in oprichting” verder invulling geven. Maar de eerste gedachten gaan uit naar de functie van de Adviesraad Sociaal Domein Rijswijk die al bestaat. Belangrijk verschil met de Adviesraad Sociaal Domein is dat de positie van de Adviesraad Energietransitie niet bij wet is vastgelegd. Dit biedt ook de mogelijkheid om de adviesraad zelf vormgeven. Het is de bedoeling om enerzijds al inhoudelijk aan de slag te gaan met een adviesraad, maar tegelijkertijd en werkende weg de adviesraad structuur en inhoud te geven en daarmee een formele rol te laten krijgen binnen de energietransitie. In het loop van 2021 zal een afzonderlijk voorstel volgen voor het vastleggen van de formele rol van de Adviesraad.



Communicatie

Naast het instellen van een adviesraad, starten we met een brede communicatiecampagne over de energietransitie. Het basisdocument stelt vast dat iedereen nu al een bijdrage kan leveren in de energietransitie. Het gaat dan vooral om de zogenoemde “no-regret maatregelen” die eenieder nu al kan nemen, zoals het nemen van diverse energiebesparingsmaatregelen of het zelf opwekken van duurzame elektriciteit. Hiermee is al veel winst te behalen. Dit vraagt een actieve communicatie om bewoners en bedrijven te wijzen op de diverse mogelijkheden en de subsidies die er zijn. Op dit moment wordt al gewerkt aan de uitrol van een communicatiecampagne. De komende maanden zal dit ook de eerste resultaten gaan opleveren, zoals een afzonderlijke website over de energietransitie en het inrichten van pop-up store over de energietransitie.

In het kader van de Warmtetransitie visie zullen we gedurende het jaar op een aantal momenten webinars organiseren. Zodat iedereen die wil, zich kan laten informeren en ook inbreng kan leveren. De ervaring leert inmiddels dat webinars laagdrempelig kunnen zijn en ook een groot bereik kunnen hebben. Zeker in de communicatie richting bewoners en bedrijven in het kader van de Transitievisie, hoeft het organiseren van webinars geen belemmering te zijn. Veel bewoners en bedrijven halen de eerste informatie veelal van internet. Webinars zullen ondersteunend zijn aan de informatievoorziening.

De gemeenteraad

Het voorstel is om de raad op een aantal momenten – informeel en formeel - te betrekken bij het opstellen van de visie. Het voorstel is om twee keer een informatieve presentatie/discussie te houden met de raad. De eerste keer gaat het er dan met name om een terugkoppeling van de data-analyses te geven en daarmee een eerste doorkijk te geven van de visie. Tijdens deze sessie kunnen raadsleden ook input leveren op de eerste 'beelden'. De tweede informele bijeenkomst bestaat uit een presentatie van een eerste opzet van de concept Transitievisie. Dit ter voorbereiding van de formele bespreking in de raad van de concept Transitievisie voor het zomerreces. Na de inspraakperiode zal de raad eind van het jaar de Transitievisie Warmte voor vaststelling aangeboden krijgen.

4. ORGANISATIE

Voor een succesvolle transitie naar duurzame verwarming van de gebouwde omgeving is samenwerking met lokale stakeholders cruciaal. Iedereen krijgt namelijk te maken met de transitie, maar niemand kan deze transitie zelf en onafhankelijk van de ander doorlopen. De gemeente is weliswaar de procesverantwoordelijke en de gemeenteraad moet voor eind 2021 de Transitievisie Warmte vaststellen. Het moet een product zijn dat breed draagvlak krijgt van de betrokken partijen en bewoners/bedrijven.

Om tot een Transitievisie Warmte te komen, gaan we werken met een stuurgroep-projectgroep model, maar daarnaast willen we werken met een brede vertegenwoordiging van partijen in een Adviesraad Energietransitie. Deze stellen we in eerste instantie in voor de Transitievisie warmte, maar de intentie is om deze adviesraad ook daarna te behouden (al dan niet in wisselende samenstelling) en in te zetten voor de gehele energietransitie.

We werken aan de start van het proces met de communicatieafdelingen van de gemeenten en van de andere betrokken organisaties een communicatieplan uit. Dit communicatieplan stippelt de route en de concrete activiteiten uit over de wijze waarop de bewoners geïnformeerd worden over het hoe en waarom van de energietransitie. We starten met de communicatie over de brede energietransitie en onderdeel hiervan is de communicatie specifiek over de Transitievisie warmte. Als de Transitievisie Warmte is afgerond, loopt het communicatieplan/aanpak ten aanzien van de energietransitie op andere onderdelen verder.

De gemeenteraad wordt tijdens het proces van het opstellen van de Transitievisie Warmte meermalen meegenomen. Met een uitgebreide interactieve raadspresentatie aan de start wordt het kennisniveau van de raad rondom de warmtetransitie verhoogd en wordt het belang en het proces van de Transitievisie Warmte toegelicht. Ook aan het eind komt een uitgebreid deelmoment met de raad, waarin we de raad inzicht verschaffen in de resultaten van het traject ter voorbereiding op de besluitvorming.

5. KOSTEN

Voor de Energietransitie heeft de gemeente in de begroting middelen gereserveerd. Het Rijk heeft ook middelen beschikbaar gesteld voor de energietransitie, expliciet ook voor het opstellen van de Transitievisie warmte. Deze middelen zijn voldoende om de Transitievisie Warmte op te stellen, inclusief de participatie en communicatie. Voor enkele onderdelen van het opstellen van de Transitievisie Warmte kunnen we externe expertise inhuren.

Inzet van de organisatie:

- » Energietransitie: 900 uur (ca. 2,5 dag in de week)
- » Ruimte: 40 uur
- » Stadsbeheer: 60 uur
- » Communicatie: 320 uur (1 dag in de week)
- » Overige: Economie, vastgoed, verkeer, vastgoed en andere afdelingen (Incidenteel meelesen en denken)
- » Overige kosten:
 - Aanvullende expertise: € 40.000
 - Communicatie/participatie: € 25.000